

STOP NU HET VERPLICHTEN VAN TOETSEN

(WAARONDER ÓÓK DE EINDTOETS)

Oproep vanuit schoolbesturen:

LERAREN BEPALEN OF, WAT EN WANNEER ZE TOETSEN

De bedoeling van het afnemen van toetsen is in de loop van de geschiedenis flink verschoven. Waar het toetsen ooit is ontstaan om de professional te ondersteunen om het individuele kind beter te kunnen begeleiden in zijn/haar ontwikkeling, is het gebruik en de inzet ervan in de loop van de geschiedenis ver van die bedoeling afgedwaald. Van een hulpmiddel voor de leraar ter uitoefening van zijn professie is het verworpen tot een verantwoordingsmiddel ter beoordeling van hun prestatie.

Te veel verloor het vak aan vertrouwen en aanzien. Te groot werd de controlestructuur in het onderwijs. Met het toetsen van leerlingen staat inmiddels allang niet meer het lerende kind voorop, maar de handhaving van een systeem. Stop daarom het verplicht afnemen van toetsen en het daarmee verantwoord worden van de kwaliteit van de leraar en de school en zet leraren in hun kracht door hen zelf de regie te geven. Pas dan komt het lerende kind weer voorop te staan.

Het toetsen van leerlingen op zichzelf is een uitstekende zaak. Elk kind heeft recht op (gelijke) kansen. Toetsen is een manier om hen te helpen deze kansen te optimaliseren. Het is van belang zicht op ontwikkeling te hebben, passend bij het leerpotentieel van het individuele kind. Elk kind is uniek, heeft talenten en maakt een eigen ontwikkeling door. Summatieve toetsen die uitgaan van ijking aan het gemiddelde passen daar niet bij. Formatieve toetsen des te meer, omdat deze toetsen het unieke kind in zijn/haar eigen ontwikkeling volgen. De eindtoets is per definitie een summatieve toets en gaat per definitie compleet voorbij aan de niet lineaire ontwikkeling van kinderen. In deze tijd van Corona wordt dat uitvergroot en duidelijker dan ooit.

Deze bijzondere tijd maakt ons pijnlijk duidelijk hoezeer we met het inzetten van toetsen zijn afgedwaald van de oorspronkelijke bedoeling. Dat leerlingen uit groep 8 op grote schaal als 'kwetsbaar' worden aangemerkt, getuigt ervan hoezeer wij het handhaven van een systeem inmiddels als voornaamste belang zijn gaan dienen. Het wordt tijd dat we onze ogen openen voor de waanzin waarin we ongemerkt massaal terecht zijn gekomen en onze verantwoordelijkheid nemen, te beginnen bij de rechten van het kind.

OPROEP: STOP HET VERPLICHTEN VAN TOETSEN

Wij als schoolbestuurders verplichten onze scholen daarom niet langer om de toetsen (waaronder óók de eindtoets) af te nemen en roepen collega-besturen op om dit ook niet meer te doen. Of en hoe leraren nu toetsen inzetten, is hun eigen professionele afweging, waarbij de noodzakelijkheid ten behoeve van de ondersteuning van de ontwikkeling van de leerling het enige doel mag zijn.

KANSSEN VOOR KINDEREN, GOED ONDERWIJS

Wat wij wel willen? Het mag duidelijk zijn dat wij staan voor goed onderwijs voor alle leerlingen, zowel op school als op afstand. Leren is een proces dat zich continu afspeelt en niet alleen binnen de schoolmuren en op gezette schooltijden. Schoolbesturen zijn verantwoordelijk om goed onderwijs te realiseren. De kern van die gezamenlijke opdracht delen we met leraren. Vakbekwame leraren. Zij zorgen voor blije kinderen die veel leren en dragen zo bij aan de school als lerende gemeenschap.

Het is jammer dat een instrument dat leraren nodig hebben om hun professie goed uit te kunnen oefenen verworpen is tot een instrument dat wordt gebruikt om zich te verantwoorden ten aanzien van hun eigen prestatie. Daarom willen we het accent verleggen naar leraren die volledig vertrouwen en regie krijgen en nemen voor de uitvoering van hun professie. Voor het creëren van gelijke kansen is verschil kunnen maken noodzakelijk en daarin past geen vast toetsrooster. Daar hoort bij dat zij vanuit hun professionele inzicht kunnen doen wat nodig is om kinderen goed te kunnen ondersteunen in hun leerproces, kunnen toetsen wat en wanneer dat nodig is. Daar hoort bij dat zij in deze bijzondere tijd het advies van de PO-Raad, AVS, VO-Raad etc. ter harte nemen en – met name kwetsbare – leerlingen **kansrijk adviseren**. Daar hoort bij dat zij aansluiten bij de individuele leerbehoeften en leerritmes van iedere leerling. Daar hoort bij dat zij daarover zelf de regie kunnen voeren. Gesteund door directie en bestuur.

HOGE AMBITIE, GROOT VERTROUWEN

Zo nemen wij als besturen onze verantwoordelijkheid voor het leren van kinderen en leraren. Creëren wij voorwaarden voor onze collega's om zo goed mogelijk hun opdracht te kunnen waarmaken en staan wij in voor het kansrijk adviseren van al onze leerlingen en vragen wij onze partners in het VO om hen kansrijk te plaatsen.

Zo kunnen leraren hun professionele ruimte weer benutten om leerlingen en zichzelf te laten groeien, door zoveel mogelijk aan te sluiten bij wat nodig is voor de individuele leerling en (nog meer) te leren van de advisering, plaatsing, en ontwikkeling van kinderen het afgelopen jaar.

Zo zetten we het lerende kind, zijn/haar ontwikkeling en wat onze professionals daarbij nodig hebben weer voorop, in plaats van het systeem, geven we leraren vanuit hoge ambitie en groot vertrouwen weer de erkenning die zij verdienen.

Zo benutten wij de kans die de Coronacrisis ons biedt door de boel op scherp te zetten en maken wij dankbaar gebruik van deze gegeven situatie door het systeem dat ons al zo lang gevangen houdt te kantelen: terug naar de bedoeling. DIT is het moment om over vernieuwingen en herzieningen te praten, omdat we meer dan ooit zien hoe diep de ongelijkheid in onze samenleving geworteld is in ons onderwijssysteem. De weg terug naar gelijkheid begint met herstel van vertrouwen in professionals boven het systeem!